

Vicent Usó

VIURE L'ESCRITURA

CRISTINA GARCIA I GRAU

Des de aquest racó entrevistem a un dels escriptors en català més importants del moment. Amic i col·laborador d'aquesta casa, Vicent Usó ens parla de la seua última obra.

Cuadernos: La seua última novel·la, 'El músic del bulevard Rossini', es mou a mig camí entre dues històries d'amor apassionades, l'amor per una dona i l'amor per la música. Per què aquests dos ingredients?

Vicent Usó: Efectivament, la tensió argumental pivota entre dos pols que, per diferents circumstàncies, al protagonista se li revelen incompatibles: l'amor per una dona i l'amor per la música. Això em permet parlar del preu que cal pagar, de vegades, per fer realitat els somnis i plantejar-me si realment no apuntem molt lluny sense donar-nos compte que l'objectiu real, el més satisfactori, en realitat el tenim bastant més a prop. O que convé més anar a poc a poc que voler córrer massa.

C: O siga que és cert que és una novel·la sobre el fracàs...

V. U.: Possiblement. Però també hi ha una reflexió sobre què és realment al fracàs. D'entrada, Tadeusz, el protagonista, percep com a fracàs que, tot i ser un virtuós del violí, s'haja de guanyar

la vida com a músic ambulante. Però, quan les circumstàncies externes pesen més que les capacitats personals, resulta legítim parlar de fracàs?

C: Les circumstàncies externes de què parla, tenen a veure en les màfies que controlen el tràfic de persones?

V. U.: En part, sí. M'interessava denunciar que molta de la gent que ha vingut a guanyar-se la vida ací, ho ha fet enganyada per individus sense escrúpols. Estafada. Convençuda d'unes expectatives que després han resultat falses. El cas més extrem són les dones que creuen viatjar per a treballar com a assistents domèstiques o en una fàbrica i són forçades a fer de prostitutes. Però hi ha més casos, tot i que possiblement sense tanta gravetat. I tot això ocorre davant

dels nostres nassos i dels nassos de les autoritats, que fan, o fem, ben poca cosa per evitar-ho. El músic de la novel·la és una víctima més d'aquestes xarxes.

C: Quedar per segona volta finalista d'un premi com el Sant Jordi, el fa

entrar definitivament en els circuits comercials? Com ho viu, això?

V. U.: Indubtablement, traure un llibre amb l'aval d'haver estat finalista del Sant Jordi i en una editorial com Proa és publicar en les millors condicions. Però, definitivament, és un mot que ens hem de guanyar cada dia. Amb cada nou llibre. Particularment, ho visc amb normalitat. Amb la satisfacció inevitable, però tocant de peus a terra.

C: Amb el Sant Jordi, a la tercera anirà la vençuda? Es tornarà a presentar?

V. U.: A mi no m'agrada fer plans de futur i menys a tant de temps de vista. Ara bé, no puc negar que és un premi que fa goig.

C: La seua biografia diu que escriptor, guionista i periodista. Li dona temps de fer altres coses a la vida a banda d'escriure? Com diu la cançó: a què dedica el seu temps lliure?

V. U.: Els dies donen per a molt, si sabem com organitzar-nos. De tota manera, d'escriptor faig cada dia; de periodista, només algunes estones; i de guionista, de tant en tant. Ara bé, tinc un avantatge: bona part del meu temps lliure el dedico a llegir, que és una activitat que alimenta tant l'ofici d'escriure com el de fer de periodista cultural. I sí, em dona temps encara d'atendre algunes obligacions.

C: Vosté sempre reivindica que escriure és un ofici. Al seu parer, a escriure, se n'aprén o s'ha de nàixer escriptor?

V. U.: Per a escriure amb uns mínims de qualitat es requereix una capacitat (moltes voltes innata però que també es pot cultivar, per exemple a través de la lectura), moltes hores de treball, molt de rigor, molta constància i una gran dosi d'autocrítica, sense la qual és difícil millorar. Per a mi, escriure és un ofici, evidentment. I no sols perquè hi dedique moltes hores, sinó sobretot perquè m'ho plantege amb la màxima responsabilitat. I la veritat és que no em fie dels escriptors que parlen d'escriure com si fóra únicament un passatemps.

C: Què està llegint ara?

V. U.: Un dels últims llibres extraordinaris que he llegit es 'L'Africà', la primera traducció al català d'una obra de Le Clézio, el darrer premi Nobel. I no fa molt que vaig llegir 'El professor d'història', l'última novel·la de Joan Francesc Mira, que m'ha semblat esplèndida. I només puga enganxar qualsevol de les traduccions de clàssics grecs i romans de la col·lecció Bernat Metge que acaben d'eixir en una edició destinada als quioscs. ≡

►► Vicent Usó ha sigut l'últim finalista del prestigiós premi Sant Jordi. FOTOGRAFIA: Gabriel Utiel.

